

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2021 yılının aralık ayında 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda yapılan değişikliklerle Mesleki Eğitim Merkezleri'nin (MESEM) yaygınlaştırılması ve meslek lisesi öğrencilerinin işletmelerde ucuz iş gücü olarak çalıştırılmasının önü açılmıştır. Mesleki Eğitim Merkezleri aracılığıyla çocukların ucuz işgücü olmasının engellenmesi ve çocuk emeğinin sömürülmesinin önüne geçmek amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

MESEM programı, AKP iktidarı tarafından öğrencilerin erken yaşta çalışma hayatına girerek meslek edinmesi, genç işsizlik oranını düşürmek, sınıfını geçememiş, öğrenim hakkı bitmiş öğrencilere alternatif yaratmak ve sektörlere istihdam yaratmak gibi hedeflerle gündeme getirilmiştir. Fakat MESEM uygulaması, yoksul emekçi çocukların bir an önce meslek sahibi olmasını sağlamayı hedeflerken ailelerin çocuklarının para kazanması fikriyle bu uygulamaya yönelmesini sağlamıştır. Öyle ki Millî Eğitim Bakanlığı internet sayfasında verilere göre Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıtlı öğrenci sayısı 159 binden 270 bine yükselerek %70 oranında artmıştır. MESEM'e kayıtlı öğrenci sayısının artması, her ne kadar AKP iktidarı tarafından başarı olarak sunulsa da esas nedeni ise öğrencilerin yoksul emekçi çocukları olmasıdır.

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik krizi dikkate aldığımızda açlık sınırının 6 bin TL'yi yoksulluk sınırının 17 bin TL'yi geçmesi nedeniyle MESEM'e kayıtlı olan öğrencilere aylık bin 275 TL ücret ödenmesi ailelerin çocuklarını ucuz işgücü olarak çalıştırılmasına mecbur bırakmaktadır. Öğrencilere ödenen ücretin işveren tarafından değil de İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması, işsizler için kullanılması gereken paranın sermayeye ucuz iş gücü sağlaması için kullanılmaktadır. Ayrıca ücretin ucuz iş gücü olarak çalıştırılan çocukların hesabına değil de işverenin hesabına yatırılması, ödenen ücretin çocuklara verilip verilmediğinin denetimi yapılamamaktadır. Ayrıca MESEM uygulamasında yaş sınırı

olmadığı için ortaokul mezunu olanlar, tanıdıkları aracılığıyla olurlarına uygun biçimde maaş almak için MESEM' başvuru yapmaktadır.

Ortaokulu bitiren öğrenciler, 4 gün kendisi için belirlenen iş yerine gidip çalışmakta, haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerine gidip ders görmektedir. Fakat uygulamada çocukların cumartesi günü de çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

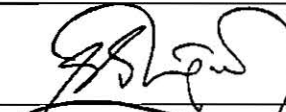
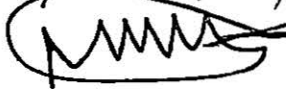
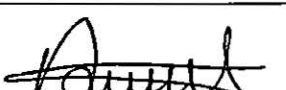
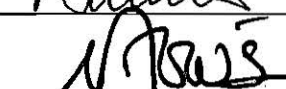
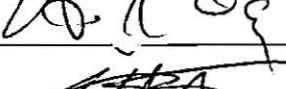
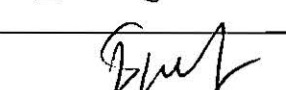
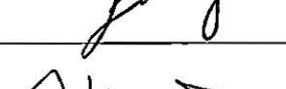
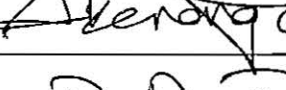
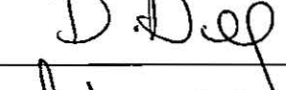
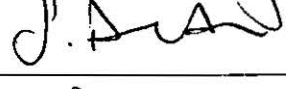
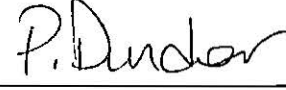
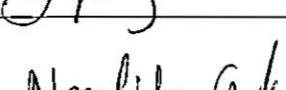
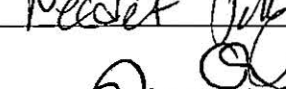
MEB'in öğrenci sayısını kısa sürede 410 bine çıkarmakla övündüğü sisteme dâhil olanların yarısına yakını 18 yaşın altındadır. MESEM için 1 milyon öğrenci hedefi koyan iktidar, aynı zamanda 1 milyon öğrenciyi eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakmayı, onların emeğini patronlara ucuz emek olarak sunmayı hedeflemektedir. Asgari ücretle bile geçinmenin mümkün olmadığı koşullarda öğrencileri asgari ücretin üçte birine çalıştırmak kabul edilemez.

Öğrencilerin 15 yaşından itibaren işverenin insafına, piyasa hukukunun katı kurallarına terk edilmesi, bizzat MEB eliyle yapılmaktadır. Öğrencilerin 'okul' içinde öğrenme hakları fiilen ellerinden alınırken, ucuz emek sömürüsü olarak işleyen bu mekanizmayı bir eğitim uygulaması gösterilmesinin kabul edilebilir bir yanı yoktur.

Mesleki eğitim, bilgi beceri ve tutum kazandırma yoluyla bireyi, bir ya da daha fazla kategoride ele alınabilecek mesleklere hazırlayan ve yönelten bir eğitim türü olarak görülebilir. Mesleğe ilişkin olarak ayırım yapmayı sağlayan temel dayanak ise, bilgi, beceri ve tutumlarda uzmanlaşma ve farklılaşma yaratmaktır.

Fakat MESEM uygulaması ile 15 yaş altı çocukların "aday çıraklık" adı altında tek amacı kar olan sermayenin insafına bırakmak ve hiçbir pedagojik formasyonu olmayan iş yerlerinde çalıştırması etik değildir. Çocuklar, herhangi bir mesleki eğitim almadığı için staj yaptıkları iş yerlerinde her türlü angarya işlere maruz kalmaktadır. Çocukların işveren tarafından şiddet ve istismar edilmesine karşı herhangi koruyucu bir uygulama maalesef yoktur.

Yoksul emekçi çocuklarının ucuz işgücü olarak çalıştırılmasını sağlayan MESEM uygulamasının bütün boyutlarını araştırmak ve çocukların en doğal hakkı olan eğitim hakkından mahrum bırakılmasını engellemek elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	NUSRETTİN MAZİN	ŞANLIURFA	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	ABDULLAH KOÇ	AZERİ	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	